

THỪA THIÊN HUẾ TRÊN CON ĐƯỜNG PHÂN ĐẦU TRỞ THÀNH THÀNH PHỐ TRỰC THUỘC TRUNG ƯƠNG

■ HỒ XUÂN MÃN (*)

LTS: Ngày 25/5/2009 Bộ Chính trị khoá X đã có Kết luận số 48-KL/TW về xây dựng và phát triển tỉnh Thừa Thiên Huế và cố đô Huế đến năm 2020. Tạp chí Tổ chức nhà nước đăng tải một số bài viết của các đồng chí lãnh đạo tỉnh Thừa Thiên Huế trong việc lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện thắng lợi Kết luận nêu trên của Bộ Chính trị.

Đảng bộ và nhân dân Thừa Thiên Huế đi vào thế kỷ XXI một bước dài gần 10 năm đã để lại nhiều dấu ấn sâu sắc về phát huy nội lực, tranh thủ ngoại lực, quyết tâm đẩy lùi nghèo nàn, lạc hậu. Từ tăng trưởng âm (sau trận lũ lịch sử năm 1999), Thừa Thiên Huế đã trở mình phát triển toàn diện, tăng trưởng kinh tế cao, từng bước trở thành trung tâm lớn của đất nước về du lịch – dịch vụ, y tế, giáo dục – đào tạo và có sức tác động lan tỏa, ảnh hưởng đến tốc độ phát triển của vùng. Với vị thế và sức bật đầy triển vọng đó, Thừa Thiên Huế đã được Bộ Chính trị Khoá X tin tưởng giao nhiệm vụ phát triển cao hơn, đó là xây dựng tỉnh sớm trở thành thành phố trực thuộc Trung ương.

Vị thế, tiềm lực mới

Thừa Thiên Huế nằm ở trung điểm đất nước, luôn giữ vị thế chiến lược trọng yếu, nơi từng diễn ra những sự kiện cách mạng quyết định của dân tộc. Nơi đây, gia đình và Bác Hồ đã từng sinh sống, học tập; cũng chính từ đây đã hình thành nhân cách người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành – Hồ Chí Minh.

Thừa Thiên Huế có chiều dài biên giới giáp nước bạn Lào 87 km, bờ biển dài 128 km, có hệ đầm phá Tam Giang – Cầu Hai lớn nhất khu vực Đông Nam Á, có Lăng Cô là một trong 20 vịnh biển đẹp nhất thế giới; có hành lang kinh tế Đông – Tây và trục giao thông đường sắt,

đường bộ Bắc – Nam xuyên qua; có cảng hàng không quốc tế Phú Bài, cửa khẩu quốc gia A Đớt, Hồng Vân; hải cảng Thuận An và cảng nước sâu Chân Mây – “cửa ngõ” ra biển Đông ngắn nhất, thuận lợi cho trung chuyển hàng hoá nội địa và ra thế giới của các tỉnh miền Trung nói riêng và cho các nước thuộc tiểu vùng sông Mê Kông, khu vực Đông Á nói chung...

Đặc biệt, Thừa Thiên Huế có nguồn nhân lực dồi dào, giàu truyền thống hiếu học, hiếu khách. Tỉnh có thành phố Huế – Cố đô của Việt Nam, là đô thị loại I, thành phố di sản văn hóa thế giới, thành phố Festival đặc trưng của Việt Nam, là trung tâm văn hóa, du lịch, y tế chuyên sâu, đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực của miền Trung và cả nước. Thừa Thiên Huế ngày nay là một cực tăng trưởng của vùng động lực miền Trung, là trọng điểm về quốc phòng, an ninh. Theo quy hoạch tổng thể phát triển đô thị toàn quốc, thành phố Huế là một trong 5 đô thị trung tâm cấp quốc gia và thành phố khu vực, quốc tế. Chính từ những tiềm lực đầy sức bứt phá đó, Đại hội X của Đảng đã xác định: “Phát huy lợi thế là cố đô và di sản văn hóa thế giới để phát triển thành phố Huế thành trung tâm lớn về du lịch và dịch vụ”.

Trong những năm qua, nhất là sau 3 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội X của Đảng và Nghị quyết Đại hội XIII Đảng bộ tỉnh, Đảng bộ và nhân dân Thừa Thiên Huế đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, khá toàn diện. Nền kinh tế của tỉnh tăng trưởng khá, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng dịch vụ – công nghiệp –

(*) Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy
tỉnh Thừa Thiên Huế

nông nghiệp. Tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân hằng năm thời kỳ 2001 – 2008 đạt 11%. Riêng năm 2008 đạt 10,05%, cao hơn mức bình quân chung cả nước và tương đương mức bình quân chung của vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng hướng dịch vụ – công nghiệp – nông nghiệp (năm 2008, tỷ trọng ngành công nghiệp – xây dựng chiếm 36,5%, ngành dịch vụ 45,3%, ngành nông nghiệp giảm còn 18,2%). Thu ngân sách tăng bình quân 18,3%/năm, riêng năm 2008 thu đạt trên 2.000 tỷ đồng; tỷ lệ huy động ngân sách từ GDP đạt trên 12%, xếp thứ 20/63 tỉnh, thành.

Ngày nay, đến với Thừa Thiên Huế đều có thể cảm nhận được bức tranh sinh động kinh tế – xã hội của tỉnh. Đó là, một thành phố Huế vừa mang dáng dấp hiện đại, vừa mang nét đẹp cổ kính di sản văn hóa thế giới, đóng vai trò hạt nhân đô thị hoá lan tỏa và kết nối với các đô thị vệ tinh. Hạ tầng giao thông đã chống đỡ được chia cắt vùng miền, tạo ra động lực phát triển giữa nông thôn và thành thị. Năng lực sản xuất mới hình thành và mở ra tương lai gần tăng trưởng đột phá: phía Bắc của Thừa Thiên Huế có các khu công nghiệp Phong Điền, Tứ Hạ, xi măng Đồng Lãm; phía Nam có khu công nghiệp Phú Bài, khu kinh tế – đô thị Chân Mây – Lăng Cô sôi động và bờ biển Lăng Cô nổi tiếng thế giới; phía Tây đã hình thành mạng lưới công nghiệp thuỷ điện Tả Trạch, Hương Điền, Bình Điền, A Lưới, xi măng Nam Đông; phía Đông phát triển mạnh khai thác và nuôi trồng thuỷ sản và sắp triển khai đề án vùng kinh tế tổng hợp Tam Giang – Cầu Hai. Thành phố Huế có 9 trường đại học, có trung tâm y tế chuyên sâu ngày càng lộ diện năng lực, trình độ cao... Đời sống đồng bào dân tộc thiểu số ở hai huyện vùng cao Nam Đông, A Lưới ngày càng được cải thiện rõ nét. Bộ mặt nông thôn mới ngày càng khởi sắc.

Bài học kinh nghiệm

Có thể khẳng định rằng, nhân tố then chốt tạo ra những thành tựu kinh tế – xã hội của Thừa Thiên Huế là tinh thần nỗ lực giữ được ổn định chính trị, củng cố quốc phòng – an ninh, không ngừng nâng cao sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo của các tổ chức cơ sở đảng. Hệ thống chính trị được kiện toàn. Mỗi quan hệ giữa Đảng với chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể ngày càng gắn bó. Thành tựu bước đầu đã tạo đà cho tỉnh đi nhanh hơn về phía trước, vươn lên hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ

của một trung tâm lớn đất nước. Nhìn lại một thập kỷ phấn đấu có thể rút ra những bài học kinh nghiệm, đó là:

Thứ nhất, quá trình phát triển phải nhất quán các quan điểm: tăng trưởng kinh tế phải bền vững, phát triển phải theo quy hoạch, không phát triển “nóng”; luôn gắn phát triển kinh tế với tiến bộ, công bằng xã hội; phát triển kinh tế là trung tâm, xây dựng Đảng là then chốt, phát triển văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội; xây dựng và bảo vệ vững chắc quê hương, Tổ quốc là hai nhiệm vụ chiến lược trọng yếu.

Thứ hai, phải thực sự phát huy cao độ tinh thần dân chủ trong Đảng và trong xã hội, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong các tầng lớp nhân dân với các quyết sách, chủ trương của Đảng và chính quyền. Cán bộ phải gương mẫu, năng động, tận tụy, gắn bó mật thiết với nhân dân; phải lắng nghe và tiếp thu ý kiến, nguyện vọng chính đáng của nhân dân; quan tâm giải quyết vấn đề ngay từ cơ sở; gấp vướng mắc phải tăng cường đối thoại, giải thích trực tiếp cho dân hiểu và làm đúng.

Thứ ba, cải cách hành chính phải quyết liệt, coi đây là khâu đột phá nhằm tăng cường kỷ luật, kỷ cương bộ máy hành chính, tao lắp môi trường thu hút đầu tư thân thiện, hiệu quả và huy động được tối đa các nguồn lực xã hội cho đầu tư phát triển. Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân nâng cao ý chí vươn lên và tích cực đóng góp sức lực, trí tuệ, công của cho phát triển kinh tế – xã hội.

Thứ tư, đề cao trách nhiệm người đứng đầu và ý thức công vụ của cán bộ, công chức; phải “nói ít, làm nhiều”, “nói đi đôi với làm”, chủ động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm và biết lựa chọn đúng khâu đột phá để đổi mới, đổi mới; coi trọng việc phối hợp đồng bộ, nhịp nhàng giữa các ngành, các cấp, đoàn thể và mặt trận trước nhiệm vụ.

Giải pháp cho giai đoạn tăng tốc

Sự phát triển toàn diện của Thừa Thiên Huế những năm qua thực sự đã và đang có sức lan tỏa, tác động đến tốc độ tăng trưởng của khu vực. Do đó, phát triển Thừa Thiên Huế sớm trở thành thành phố trực thuộc Trung ương không chỉ là nhiệm vụ chính trị quan trọng hiện nay của Đảng bộ và nhân dân toàn tỉnh, mà còn là trách nhiệm của Trung ương và cả nước, nhằm tạo nên sức bật mới cho khu vực miền Trung và Tây Nguyên.

Kết luận 48-KL/TW của Bộ Chính trị khoá X ngày 25/5/2009 đã chỉ rõ phương hướng xây dựng Thừa Thiên Huế đến năm 2020 là: "Xây dựng Thừa Thiên Huế trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trong vài năm tới, là trung tâm của khu vực miền Trung và một trong những trung tâm lớn, đặc sắc của cả nước về văn hóa, du lịch; khoa học – công nghệ, y tế chuyên sâu và giáo dục – đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực, chất lượng cao. Phấn đấu năm 2020, Thừa Thiên Huế xứng tầm là trung tâm đô thị cấp quốc gia, khu vực và quốc tế, một trong những trung tâm kinh tế, văn hóa, khoa học – công nghệ, y tế, đào tạo lớn của cả nước và khu vực các nước Đông Nam châu Á...".

Để triển khai thực hiện có hiệu quả Kết luận 48 của Bộ Chính trị, Đảng bộ, quân và dân Thừa Thiên Huế tiếp tục phát huy truyền thống cách mạng, yêu tổ quốc lực, đồng thời tranh thủ sự chỉ đạo, giúp đỡ của Trung ương Đảng, Quốc hội và Chính phủ, sự quan tâm hỗ trợ của các bộ, ban, ngành Trung ương và sự phối hợp, ủng hộ, động viên tích cực của các địa phương, tổ chức quốc tế và đồng bào trong cả nước trong giai đoạn tăng tốc. Trước mắt, tỉnh tập trung một số giải pháp chủ yếu sau:

Thứ nhất, xây dựng bộ máy hành chính thực sự chuyên nghiệp, gần gũi nhân dân và doanh nghiệp; đẩy mạnh cải cách hành chính nhằm tạo môi trường thu hút đầu tư ổn định, huy động tối đa các nguồn lực trí tuệ, công của trong nhân dân, các thành phần kinh tế, các nhà đầu tư nước ngoài cho mở rộng sản xuất kinh doanh, phát triển hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng phục vụ dân sinh, góp phần thúc đẩy khai thác và phát huy tối đa các tiềm năng, lợi thế so sánh (công nghệ thông tin, kinh tế biển và đầm phá Tam Giang, các dịch vụ mũi nhọn như du lịch, y tế, văn hóa, giáo dục, ngân hàng...), đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng dịch vụ – công nghiệp – nông nghiệp, đạt tốc độ tăng trưởng nhanh và bền vững.

Thứ hai, gắn xây dựng, phát triển Thừa Thiên Huế và đô thị Huế trong mối quan hệ hữu cơ với các tỉnh, thành phố vùng kinh tế trọng điểm miền Trung và các nước thuộc tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng, thông qua hành lang kinh tế Đông – Tây, trục Quốc lộ 1A và đường bộ cao tốc để thu hút vốn đầu tư và công nghệ mới nhằm phát triển công nghiệp công nghệ cao, dịch vụ, du lịch và xây dựng hạ tầng kỹ

thuật. Đồng thời, có chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư cơ sở hạ tầng theo hướng BOT, BTO, BT; khai thác tối đa nguồn vốn hỗ trợ đầu tư của Trung ương đối với khu kinh tế, khu công nghiệp, cơ sở hạ tầng; sử dụng có hiệu quả các nguồn vốn viện trợ ưu đãi để xây dựng kết cấu hạ tầng. Trước mắt, tập trung ngân sách để đầu tư hạ tầng khu kinh tế Chân Mây – Lăng Cô; khu kinh tế cửa khẩu A Đớt; khu dịch vụ chế biến thủy sản xuất khẩu cảng Thuận An, để phát huy cảng nước sâu Chân Mây thành thương cảng quốc tế; triển khai dự án hợp tác đầu tư nâng cấp sân bay quốc tế Phú Bài; xây dựng quy hoạch và kêu gọi đầu tư vào khu tam giác du lịch quốc gia Lăng Cô – Bạch Mã – Cảnh Dương; phối hợp chặt chẽ với bộ, ngành Trung ương hoàn thành các dự án công trình giao thông đối ngoại trọng yếu.

Mặt khác, phối hợp với các tỉnh, thành phố trong vùng kinh tế trọng điểm đẩy nhanh đô thị hóa và liên doanh, liên kết chặt chẽ nhằm phát huy thế mạnh tối đa của vùng đó là: Chân Mây – Đà Nẵng – Điện Nam – Điện Ngọc – Hội An – Dung Quất. Đối với địa phương, sẽ tập trung đầu tư hình thành chuỗi đô thị động lực, trong đó ưu tiên đầu tư cho thành phố Huế trở thành đô thị trung tâm, đô thị hạt nhân làm nòng cốt để đưa toàn tỉnh trở thành thành phố trực thuộc Trung ương. Song song với đó là làm tốt công tác quy hoạch đô thị, đầu tư xây dựng, phát triển cơ sở hạ tầng một cách đồng bộ, xây dựng nếp sống thị dân theo hướng thành phố văn minh, hiện đại.

Thứ ba, tăng cường liên kết, hợp tác và kêu gọi đầu tư phát triển các ngành công nghiệp công nghệ cao, như: công nghệ thông tin, điện tử, vật liệu mới, cơ khí tự động hóa, công nghệ sinh học... để tạo bước đột phá chuyển từ kinh tế hàng hóa sang nền kinh tế tri thức, tạo ra sản phẩm hàng hóa có giá trị gia tăng cao trong hội nhập. Đẩy mạnh việc xây dựng Đại học Huế thành Đại học Quốc gia nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cung cấp cho tỉnh và cả nước. Tiếp tục nâng cao năng lực của Trung tâm y tế chuyên sâu để đáp ứng nhu cầu, dịch vụ khám, chữa bệnh của nhân dân trong khu vực và quốc tế. Thực hiện chính sách ưu tiên giáo dục – đào tạo, thu hút nhân tài để hình thành đội ngũ cán bộ, công chức, đội ngũ quản lý doanh nghiệp và công nhân kỹ thuật có trình độ, tay nghề cao để đóng góp trí lực cho

quê hương, đất nước. Đồng thời, trẻ hoá đội ngũ cán bộ quản lý, tạo điều kiện tham quan, học tập, hợp tác với nước ngoài để nắm bắt các thông tin về thị trường, làm chủ công nghệ sản xuất mới.

Phát huy vai trò của Đại học Huế, của các viện nghiên cứu, các bộ, ngành ở Trung ương trong phối hợp giữa nhà nước – doanh nghiệp – nhân dân để đưa thành quả nghiên cứu khoa học – công nghệ vào cuộc sống, tạo ra sản phẩm xuất khẩu có chất lượng, giá trị kinh tế và sức cạnh tranh cao. Đồng thời, quan tâm củng cố, mở rộng thị trường và phát triển công nghiệp chế biến. Qua đó, tạo điều kiện khơi thông đầu ra cho khu vực nông thôn, miền núi, ven biển, đầm phá, góp phần đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu lao động, nâng cao trình độ và thu nhập người dân.

Thứ tư, gắn kết hài hoà phát triển kinh tế đi đôi với giữ gìn và phát huy giá trị di sản văn hóa truyền thống, xây dựng Thừa Thiên Huế thành một trung tâm văn hóa đậm đà bản sắc và có môi trường sinh thái lành mạnh nhất của Việt Nam. Đặc biệt, chú trọng giữ gìn cảnh quan đường phố, truyền thống hiếu học, truyền thống gia phong, nét đẹp văn hóa làng xã, văn hóa ứng xử lịch thiệp của người Huế nhằm phát huy và xây dựng mảnh đất Thừa Thiên Huế giàu truyền thống văn hóa đặc thù, trở thành điểm đến thân thiện và ấn tượng, góp phần thúc đẩy thu hút đầu tư và dịch vụ du lịch phát triển.

Thứ năm, tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng và coi việc xây dựng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên là nhiệm vụ then chốt, trọng tâm; tập trung làm tốt công tác tư tưởng kết hợp chặt chẽ cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của chính quyền; tiếp tục đổi mới hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể chính trị; phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân. Chú trọng công tác đào tạo, nâng cao trình độ cán bộ, đảng viên; đồng thời, chuẩn bị tốt nhân sự cho Đại hội Đảng bộ tỉnh và HĐND, UBND nhiệm kỳ 2010–2015 và nguồn nhân lực khi chuyển tỉnh thành thành phố trực thuộc Trung ương. Mặt khác, tăng cường công tác quốc phòng – an ninh, giữ vững an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trong mọi tình huống.

Con đường phát triển của Thừa Thiên Huế sắp tới phụ thuộc rất lớn vào nguồn nhân lực để

có thể chủ động đứng vững và đi lên phía trước. Vì vậy, phải dồn sức xây dựng một thế hệ con người Thừa Thiên Huế biết kế thừa truyền thống yêu nước và cách mạng, biết giao tiếp và hợp tác, biết làm việc hiệu quả, thực sự có bản lĩnh, trí tuệ thời đại, sẵn sàng dấn thân, dám chịu trách nhiệm, luôn tự đòi hỏi đổi mới và hết lòng ủng hộ cái mới, trung thực và sáng tạo. Đồng thời, Thừa Thiên Huế cũng phải khắc phục cho được những tư tưởng bảo thủ lạc hậu hay chủ quan nóng vội. Đây cũng chính là những nhân tố quan trọng, đảm bảo phát triển bền vững.

Thực tiễn cũng đã chứng minh: gắn bó mật thiết với nhân dân là cội nguồn sức mạnh. Cán bộ và công tác cán bộ là vấn đề có ý nghĩa then chốt. Do đó, các cấp ủy Đảng, chính quyền trong tỉnh phải nhanh chóng hoàn chỉnh quy hoạch và quan tâm việc đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, kiến thức mọi mặt cho đội ngũ cán bộ, mà trọng tâm là cán bộ kế cận cấp ủy, chính quyền, cán bộ khoa học – công nghệ, quản lý doanh nghiệp, công nhân kỹ thuật... để đáp ứng kịp thời nhiệm vụ phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh khi trở thành thành phố trực thuộc Trung ương. Mặt khác, kiên quyết đào thải những cán bộ, công chức không gần dân, trọng dân, không rõ sự trung thành tuyệt đối với sự nghiệp cách mạng của nhân dân, không hăng hái trong công việc, yếu kém nghiệp vụ chuyên môn, thiếu quyết đoán, không dám làm, dám chịu trách nhiệm.

Trong lịch sử vẻ vang của dân tộc, Thừa Thiên Huế luôn được Tổ quốc tin tưởng giao phó trọng trách nơi hiểm khốc và luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ. Bước vào công cuộc đổi mới, Thừa Thiên Huế tiếp tục mang theo mình hào khí “tiến công – nổi dậy – anh dũng – kiên cường” và nghĩa tình tri ân giúp đỡ, ủng hộ của đồng bào cả nước. Vì sự phát triển bền vững của tỉnh, vì hạnh phúc của nhân dân và luôn luôn vì cả nước, cùng cả nước, và để xứng đáng với sự tin yêu của cả nước, Đảng bộ và nhân dân Thừa Thiên Huế nhất định sẽ phấn đấu sớm xây dựng thành thành phố trực thuộc Trung ương thực sự giàu về kinh tế, phát triển về văn hóa, khoa học – công nghệ, đẹp về con người, cảnh quan thiên nhiên, môi trường và vững mạnh về an ninh, quốc phòng, cùng cả nước thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa □